

Kugbɔnlilitiiu kun Pɔɔl ɲmàñ ki tū

Tiimooteeyee

Tibɔkilkaal

Pɔɔl ɲmàñ *Tiimootee gbɔŋku kulilitiiu* nee Room tiŋkin ní (1.17). Pɔɔl nìn bí sarka un pɔɔyee poon niin (2.9) ní an nìn bí-u kii báà ɲma dū-u ki fée (4.10,16). U bàñ u-tundi kúntilaŋki (4.6), ní ki bíi kpáafi u-tɔntɔŋjuti un u nìn nééñ tikpilee (1.2).

Pɔɔl péé ki jáam Unimbɔti dineendi nì fookii un Tiimootee cááyee pu. Bin sòon Tibɔmɔntiilee làá jī falaa binib n̄ ján-bi. An pu ní u bíi kpáafi Tiimootee ú n̄n ɲúb an píkí icɔŋki poon kí já nì tininjati «kii Yeesu Kriisitoo janjamɔntiuee» (1.3–2.13). U sòon nì u ki gítí būsì yii ú n̄n nyí nì u-ba nì kunikpɔŋkpɔkɔu nì kujaau nì anyɔɔbuŋkpiti ɲin kaa cāabìñ tiŋan tiba ki bíil binib fookiuee. U tī-u kunyannyaau ú nóó u-tabɔbiliŋ kí n̄n dàkà u-bɔti ki nóó nì Circir ɲmaŋmabiti. U fōo tibɔti gbanti doooo u-naacimpɔntin ní (2.14–4.5). Pɔɔl n̄ ɲmà kí kúntí u-gbɔŋkuee, u sòon tin poon u nìn bée. An nìn pɔɔ ki tī-u, ama u nìn nyí tiŋan tin ti-Dindaan ɲá ki tī-uee, di sá yii ti-Dindaan nìn tíkiñ-u (4.6-22).

Pɔɔl sòon Yeesu Bɔmɔntiitee ki jáñ kujamɔntiiu ki tin cáa kátì-ku (4.7). ɲyunti kamaa binib bin làá kàaŋ kugbɔŋu neeyee máaŋ kí já kujabaantiu gbanti. Bí taa fàŋkì agìñ, kí n̄n cáá fookii nì kimɔtí nì dineendi nì dipɔɔñdi.

Ijaam

1 ¹Man Pɔɔl di ɲmàñ kugbɔŋu nee, man un Unimbɔti là m̄ n̄n sá Yeesu Kriisitoo kpambal ki sòon dimaŋfal din u pōon Yeesu Kriisitoo tì bin fōo-u ki kíiyee bɔtee.

²M ɲmàñ kugbɔŋu nee ki tī sii Tiimootee^a m-bineenkaaki ní. Ti-Baa Unimbɔti nì ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo n̄ ɲá-si tiŋan, kí sō a-saai, kí tī-si ɲgbansɔŋfi.

Unil n̄ pɔɔñ u-ba kí n̄n yú deedee

³M jáam Unimbɔti un m nóó nì dipɔɔmɔntiil, kii m-naanjab mun n̄n nìn nóó-u puee^b. M jáam-u tikpil ɲyunti ɲun m téetí a-pu ki mēé múlmul ɲwiimpu nì kunyeeuee.

⁴Di sá yii m téetí a-nyinnyim pu, ki m̄ ki nyàab kí ká-si, m-pɔbil n̄ pīl.

⁵M dáá gbíntii téetí fookiibaamɔn un a cáá Yeesu puee pu, fookii un a-naan Loowiisi nì a-na Eeniisi

^a 1.2 Kpèè Atuun 16.1.

^b 1.3 Pɔɔl naanjab nìn sá Juuda yab bin nìn jáam Unimbɔtee ní (kpèè Fiil 3.4-5).

nìn péé cááyee. M nyí nì ibaamɔn yii a mun cáá fookii gbanti. ⁶An pu ní m téetí-si yii á m̄tī nyàatī mɔɔn ɲun Unimbɔti tī-si ɲyunti ɲun m nìn dū m-ɲalii ki páaŋ a-pu a fōoyee. ⁷Kun puee Unimbɔti n̄n tī-ti ɲfam miŋyee kaa sá ɲfam min tì tifaandee, ama an sá ɲfam min tì mɔɔn, nì dineendi kí yànti unil n̄ ɲmà kí ɲúb u-bee ní.

⁸Mín puee á taa n̄n cáá icoo kí sòon ti-Dindaan pu, kí taa n̄n cáá icoo ma mun pu, nì min kɔkɔ m sá usarkadaan ti-Dindaan puee. Ama Tibɔmɔntiil puee, á jī falaa un man bí jīñee nì Unimbɔti pɔŋɲu. ⁹Ún di fī-ti ní ki dū-ti ki kpánti u-yab. An kaa sá atuun aba ní ti túñ ní u fī-ti, an sá ún u-ba di lēē kí ɲá-ti tiŋan gbanti doooo jaanjaan Yeesu Kriisitoo pu. ¹⁰Kɔŋkɔnnee u nyánti u-ɲanti gbanti mpaampiin pu ɲyunti ɲun ti-Fiiliu Yeesu Kriisitoo dómiñee. Ún di dómiñ ki kúnti ɲkúm pɔŋɲu, ní ki cáaŋ dimaŋfal din kaa kúntee Tibɔmɔntiil tin u cáañee pu.

¹¹An Bɔmɔntiiti gbanti ní Unimbɔti dūu ɲúbiiñ-mi m̄ n̄n sá u-kpambal ki báakí tibɔtee ki dàkà-ti binib^c. ¹²An pu ní m bíi jīñ falaa un m jīñ nee. Ama an kaa cáá-mi icoo, kun puee m nyí un m fōo ki kíiyee n̄n sá uŋyee. Mín ní m nyí yii u cáá mɔɔn kí kpáafi tin u dūu ɲúbiiñ-mee kí dáá sáa u-gítintam dal.

¹³Á n̄n ɲúb ibaamɔn bɔti tin m sòon ki tükü-see, kí n̄n sòon-ti kii a n̄n gbìl-ti m-cee puee. Nín cáá fookii nì dineendi ti n̄n ɲá ubaanti

nì Yeesu Kriisitooyee pu. ¹⁴Á kpáafi Tibɔmɔntiil tin Unimbɔti dūu ɲúbiiñ-see nì u-Fam min kòd ti-nee tūtuntam pu.

¹⁵Kii a n̄n nyí puee, bin kɔkɔ sá Aasiyee dū-mi ki fá ki kpáaŋ Fiijeel nì Eemɔgeeni. ¹⁶Ti-Dindaan n̄ ɲá ɔneesiifɔɔr dicanju tiŋan. Di sá yii u nìn ɲmēentí-mi múlmul, kaa cáá man usarkadaan pu icoo. ¹⁷Áli gba u n̄n dómiñ Roomee, u nyàab-mi nì dinimbinaamandi, ní ki dāa ká-mi. ¹⁸Ibɔsoon dalee, ti-Dindaan n̄ dáa ɲá ɔneesiifɔɔr tiŋan. Tin kɔkɔ u ɲá ki tī-mi Eefeesi tiŋkinee, a nyí ki jítin báà ɲma.

Yeesu Kriisitoo janjamɔntiu

2 ¹Mín puee sii man biki, pɔɔñ a-ba nì tiŋan tin ti ká ti nì Yeesu Kriisitoo n̄n ɲá ubaantee pu. ²A n̄n gbìl m sòon tin diniwul nimbiinee, dū-ti kí ɲúbiiñ binib bin yú deedee ki ɲūñ kí dàkèe, bi mun n̄ ɲmà kí dūu dàkà bin kíñee.

³Si mun kütì kí jī falaa kii Yeesu Kriisitoo janjamɔntiuee. ⁴Ujanjal un là kí tō ditundi kí fáatīñ u-kpiliuee kaa ti yì u-ba kí ɲá kii binifantantiibi n̄n tó bi-ba ki ɲáaŋ miŋyee. ⁵Kí wàatī un cütì ditaatandi kpaŋkpakantikuuee n̄ ɲmà kí sàñ kí jītí bin kíñee pu kí n̄n sá upeepeekaa kí fōo tipaalee, see ú n̄n sán ki táá nì kpaŋkpakantiku marau^d. ⁶Ukpaal un di kūñ u-saaku nì digiñdee di dáa tí sá upeepeekaa kí lēēñ tijin u-saakun. ⁷Á dàkafi tibɔti tin m sòonee pu, kun puee ti-Dindaan làá tütun-si á gbìl ti-taapu kɔkɔ.

^c 1.11 Dūu ɲmànti nì 1 Tiim 2.7.

^d 2.5 Dūu ɲmànti nì 1 Kɔra 9.24-27.

⁸Á téetí Yeesu Kriisitoo un fíkiti ditankpiilinee pu. U sá Daafiidi naantiuu kii Tibómantiil tin m sòoñee nín tükü-ti puee ní. ⁹Tibómantiil gbanti sòontam pu ní m bí ki jìh falaa bi bóob-mi ikusaka kii m sá unikpatee, ama baa bóob Unimbóti bóti tìh. ¹⁰An pu ní m ñmèé tikòkò án nín làá ñá pu bin Unimbóti lútèe ñ ñmā kí ká difiil din bí Yeesu Kriisitoonee, nì tinyool tin làá nìn bí jaanjaanee. ¹¹Tibóti tin m làá sòoñee sá ibaamón ní:

«Ti nì u yaa kpáfi ki kpíyee, see ti nì u ñ dāá nìn tí bí dimanjalin.

¹²Ti yaa pòwòh ki tin káti-kuee, ti nì u di dāa tí jìh díbeel. Ti yaa néè yii taa nyí-u, u mun làá dāá néè yii waa nyí-ti.

¹³Ti yaa kaa yúliñ-u deede, ùh làá nìn yú deede, kun puee waa ñwòn kí néè kí kpántí u-deedeebítam^{ee}»

Utóntónli un sá umóntee

¹⁴Á téetí bi-kòkò kí tükü-bi yii nì Unimbóti puee, bí taa nín kpākantí tób anyòobun aba pu. An nìkpòwòkòkuee kaa cāabiñ tiñan, ama an bííí bin pílifée ní. ¹⁵Pòwòh a-ba Unimbóti ñ ká-si kii utóntónli un tuuñji kaa cāabiñ icooyee, kí sòoh ibaamón Bómóntiitee nín sá puee deede. ¹⁶Taa cèeh a-nyòkò tibòfan nìkpòwòkòkòku kun nyáñ tiba nì Yeesu Kriisitoo bóti tin a fòoyee, di sá bin ñúb an bótee mètíi gáatí

Unimbóti nimbiin ní. ¹⁷Binib gbanti dākatam bí kii mbuunee ní ki ñmòd ki lòtí tiwun. Imeeneef nì Fiileeti mun bí binib gbanti kansikin. ¹⁸Bi nyáñ ibaamón saññu poon ki yānti bi-jutiibi bin fòo Yeesu ki kíyee fá bi-fookiiu bi nín lì yii dooooyee ní bitankpiibi fikitèe pu. ¹⁹Ama nì mìn kòkòee, Unimbóti bonyeel din u düu tñí taapuee péee pòwòh ní ki yú di-lanji. An bonyelee di sá yii: «Ti-Dindaan nyí bin sá u-yabee», ní «Un kamaa nyí yii u sá ti-Dindaan yóuee máañ kí fá ikpiti.»

²⁰Dicijnpaandinee, an kaa sá sindaariya nì animbil kúti boonñi baba di bí, ama aboon ñin bi máñ nì kuyòkòuee nì itúun mun bí. Sindaariya nì animbil kúti boonñi yú ki cí iwijnpaan dal ní, ní itúun nì aboon ñin bi máñ nì kuyòkòuee sá báa ñma ñ nìn cáa ñáañ min u lèe. ²¹Un yaa fá ikpiti in bóti m sòoñee kpánti umónti dee ki sá kii sindaariya boonñi ñin yú ki cí iwijnpaane. Di sá yii u bí ki tñi u-kpiliu an kòkò pu ú dü-u kí tó atummónti.

Sindaariya nì animbil kúti boonñi (2.20)

²²Á fá tinaacimpòn landòkòkpitií kí nyàab deedeebítam nì fookii nì dineendi nì ñgbansòwñfi, sii nì bin kòkò jáam ti-Dindaan nì dipòwòwóntiilee. ²³Ama á fá fám fám nìkpòwòkòkòku kun sá tibòfanee, kun puee sii a-ba nyí yii an nìkpòwòkòkòkuee péee kúntí nì kujaau ñma ní. ²⁴An mun kaa máañ yii ti-Dindaan tóntónliu nì binib ñ nìn jáa, ama u máañ kí nìn néeh báa ñma, kí nìn ñwòn ki dākà binib nì kimóti. ²⁵U máañ kí nìn sá unil un mōee kí ñmā kí dākà bin kpākantí-uee. An yaa yñ Unimbóti táa yānti bí kpántí bi-bimbim kí ñmā kí béé ibaamón, ²⁶kí gítiñ nsammónti poon kí ñmátí Sitaan taliñku kun sāl-bi ki yānti bi ñáañ min u lèe.

Iyuntijoolkaa poon bóti

3 ¹Á nìn nyí yii iyuntijoolkaa poonee, án làá dāá nìn pòwòh. ²Di sá yii binib dāa kìn ki cáa ikummunti, ní ki néeh animbil, ní ki gà bi-bijñi, ki cáa alambil, ki sòoh ki bííí Unimbóti, kaa tó bi-baabi nì bi-nab, kaa dāa nyí tiñan, kaa tó tin bí circiree. ³Baa dāa cáa dineendi, kaa dāa sùn binib saai, ki dāa kúñfi binib boon, kaa dāa ñwòn kí cúú bi-ba, ki dāa sá bitòwñfitiibi, ki dāa ná tin ñāñee. ⁴Bi dāa sá bin nyēe binib boon ki nyáfi-bee. Bi dāa sá binib bin an yòontée, ki dāa néeh timón, ki dāa néeh tin fáatiñ-bee ki jítiñ Unimbóti. ⁵Bi dāa ñúb nnimbóti-san bóti ní kí yíí kaa là mbaamón

pòwòwò ñun bí tibóti gbanti poonee. Á fá an nibee. ⁶Bi-kansikin biba kòd binimpoobi bin landòkò páti bi ñáañ ikpiti ki cáa kòdeebi kupaauee dumpui ní ki yānti bi fòol tin bi sòoñee ki kíiki. ⁷An nimpoobee pílifí tibóti ní baabadal, ama doooo kii nee, baa ñwòn kí béé ibaamón. ⁸Kii Jaaneesi nì Jambiree^{gb} nín kaa nìn là Mooyiisi bóti puee, mìn mbaantiim ní an nibee kaa là ibaamón. An sá binib bin landòkò gábitèe, baa nóo Unimbóti. ⁹Ama baa làá nìn bí kí cù ndan, kun puee báa ñma làá dāá béé bi-pu yii bi sá bigbaambi, a lì kii Jaaneesi nì Jambiree cee nín nìn jíti puee.

Isañkijoolkaa

¹⁰Ama sii ká m-dākatam nì m-bimbim nì m-landòkò nì m-fookiiu nì m-mótiiki nì m-neendi nì m-pòwòntam ¹¹nì bi nín páb-mi puee, nì m-falaau. A nyí tin nìn jíti m-pu Antiyòosi nì Ikoonyum nì Liistiree. Falaa ulou ní maa jíñ niin? Ama ti-Dindaan nyánti-mi tikòkò poonⁱ. ¹²Di sá yii bin di yaa fòo Yeesu Kriisitoo ki kíí ki là kí nìn yú deede Unimbóti nimbiinee, see bidambi ñ ká digíñdi. ¹³Ama bitòwñfitiibi nì bikiililiibee làá nìn mótíi múl ki kòd tin kaa ñāñee poon ní baabadal. Bi wāñki, ní ki bíí kíil bi-jutiibi mun ñ wāñki. ¹⁴Mìn puee, sii ñ ñúb tibóti tin a bífi ki fòo ki kíí tiñanee, kun puee sii nyí bin di dākā-si an bótee. ¹⁵Doooo a-biyatin

^{ee} 2.13 B. 11-13: düú ñmánti nì Room 6.8, Maat 10.33 nì Luuki 12.9, Dikà 23.19.

^f 2.17 Imeenee: kpèè 1 Tiim 1.20.

^g 2.19 Düú ñmánti nì Dikà 16.5.

^{gb} 3.8 Jaaneesi nì Jambiree nìn sá ayin ñin ní Juuda yab maam poonee, bi cáa tì Eejipiti yab kpankpantiibi bin bóti bi sòoh Disa 7.11,22 poonee ní.

ⁱ 3.11 Antiyòosi nì Ikoonyum nì Liistir: kpèè Atuun 13-14. - Ti-Dindaan... poon: düú ñmánti nì Ilan 34.20.

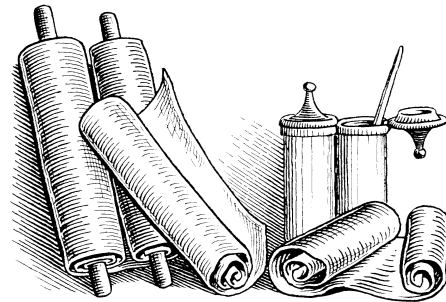
ní a péé nyí Unimbɔti gbɔŋku poon ɔti. An di nyūn kí tī-si iciin in cáñ unil difiilinee nì fookii un a cáá Yeesu Kriisitoo puee. ¹⁶Unimbɔti di yāntì bi nyān tibɔti gbanti kɔkɔ, kí sá bí dūú dākà binib n̄ bée ibaamɔn, kí dākà unil yintitam, kí kpɔtī-u, kí dākà unil ú n̄n cáá deedee bimbim, ¹⁷án n̄n làá nyá pu kí ɔntí Unimbɔti niliu mmɔntiimin ú kíftí kí tɔ atum-mɔnti kɔkɔee.

4 ¹M bíi kpáafí-si tibɔti nee Unimbɔti nimbiin nì Yeesu Kriisitoo un làá dāá sòon bini-foobi nì bitaŋkpiibi ɔtee nimbiin, ún un làá dāá dāān kii ubɔtee: ²Á sòon Unimbɔti ɔti. Bàā nyunti yaa pɔɔyaaa, ny yaa pɔfāaa, á n̄n péé cɔ tibɔti gbanti pu, kí dākà binib bi-yintitam kí wòon-bi bi-kpitii pu, kí tī-bi kunyannyaau. Á n̄n cáá kimɔtii tikpil a-dàkatam poon. ³Kun puee iyunti iba dòon binib kaa dāa gítí là kí pīlifi ibaamɔn dākatam. Ama bi dāa nòotí bīn bi-ba n̄n fáati miŋyee ní ki dāa kpáfi bidakaliibi kupaaui bi-cee, ní bīn dākà-bi tin bi là kí n̄n pīlifée. ⁴Baa dāa gítí là kí pīlifi ibaamɔn, see bitaŋkpiikib n̄n n̄n nyān tiŋyee ní bi dāa néen ki pīlifí. ⁵Ama sii n̄ nyūn a-ba an kɔkɔ poon, ní kí nyūn falaa kí tɔ a-tundi dīn sá Tibɔmɔntiil sòontamee. Tɔ ditundi dīn sá Unimbɔti tɔntɔnliu tundee.

⁶Ama an yaa kíñ mamee, nyunti bāān m̄ dū m-ba kí nyá saraa,

man kúm yuntiŋu bāān. ⁷M ján kujamɔntiiu, m sān ki bān ditaatandi kúntilaŋki ki gbínti nyūn m-fookiiu. ⁸Kɔŋkɔnnee dijajil paati di dɔ ki cí-mi. Tīn di sá difiil beefuuliiki kin Yeesu un sá ibaamɔn ɔsoonliuee làá dāá tī-mi nywindalee. An kaa dāa sá man baba ní u làá tī, ama bin bin kɔkɔ néen ki cí u-gítintamee.

⁹Á pɔon kí dāān m-cee malaa, ¹⁰di sá yii Deemasi dū-mi ki fá ki búnti Teesalooniiki, kun puee u néen duulinya un poon ti bí nee tikpil. Kriiseensi búnti Galaati, ní Tiiti mun búnti Dalmati. ¹¹Luuki baba di péé kíñ m-cee. A yaa dòonee, á kpáañní-mi Maarki, kun puee u nyūn kí dāá tūtuñ-mi m-tundi poon^k. ¹²M dū Tiisiiki ki tú Efeesi^{kp}. ¹³A yaa dòonee, á taa súntí kí kpáañní-mi m-ɔkutifɔkɔl dīn m n̄n yāntiñ Troowaasi tiŋkin Kaarpusi ceeyee, kí kpáañní-mi m-gbɔnti, cilinjee tigbɔn tin sá igbanee^l.

Tigbɔn tin sá igbanee (4.13)

^j 4.10 Deemasi: kpèè Kool 4.14, Fiilm 24. - Tiiti: kpèè 2 Kora 8.23, Gala 2.3, Tiiti 1.44.

^k 4.11 Luuki: kpèè Kool 4.14, Fiilm 24. - Maarki: kpèè Atuun 12.12,25, Kool 4.10, Fiilm 24.

^{kp} 4.12 Tiisiiki: kpèè Atuun 20.4, Eef 6.21-22, Kool 4.7-8.

^l 4.13 Troowaasi: kpèè Atuun 20.6. - tigbɔn tin sá igbanee: an n̄n sá ipigban áa iŋɔgban ní bi n̄n ɔntí tiŋan kí nyā kí nyā an pu.

¹⁴Ucaa Aleekisandir nyá-mi ini-kpiti tikpil. Ti-Dindaan làá dāá pà-u atuun nyūn u túnee paati^m. ¹⁵A mun n̄ n̄n nyūn-u, kun puee u n̄n yí kpataaa kaa là tibɔti tin ti sòonee.

¹⁶Bi n̄n péé péé ki cúú-mi ki cáá ibɔsoonee, bàā ubɔ kaa yūl m-boon. Bi-kɔkɔ dū-mi ki fá ní. Unimbɔti n̄ taa dūú nyá-bi tibɔti. ¹⁷Ama ti-Dindaan yūl m-boon ki tī-mi mpon m nyūn ki sòon Unimbɔti ɔti mmɔntiimin ki yānti bin kaa sá Juuda yabee kɔkɔ gbīl tibɔti gbanti, ní m nyān gbikinti nyɔkɔn. ¹⁸Ti-Dindaan làá n̄n péé nyānti-mi tibɔkpitil kamaa poon mīn ní kí

dāá cáá-mi kí kɔn yilpu Beelin nì alaafiya. Ún di sá tinyooldaan kí n̄n péé cá jaanjaan! Ameeni.

Ijaam iluŋkikaa

¹⁹Á jāān Priisiil nì Akiilasi, ní kí jāān ɔneesiifɔɔr dicanŋkun yabⁿ. ²⁰Eeraasiti gbínti Kɔranti ní Troofiim būn. M yānti u gbínti Miilee^{ny}. ²¹Á pɔon a-ba kí bān-mi kí wāatī tiwool yuntiŋu n̄ n̄n bān.

Eebulusi nì Pudansi nì Liinusi nì Kloodiya nì nnabiyaamu kɔkɔ jāān-si.

²²Ti-Dindaan n̄ n̄n bí a-cee. Unimbɔti nyanti n̄ n̄n bí ni-pu.

^m 4.14 Aleekisandir: kpèè 1 Tiim 1.20. - ti-Dindaan... nyee paati: dūú nyānti nì Ilan 62.13, Alaŋ 24.12, Room 2.6.

ⁿ 4.19 Priisiil nì Akiilasi: kpèè Atuun 18.2.

^{ny} 4.20 Eeraasiti: kpèè Atuun 19.22, Room 16.23. - Troofiim: kpèè Atuun 20.4, 21.29.